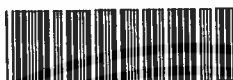

15๗๗๔

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

Mass Transfer Coefficient ของชิ้นสับประดบรจกระป๋อง

(Mass Transfer Coefficient in can pineapple)

T096773

นางสาวทรงสุวรรณ ชลวีระวงศ์

นางสาวศิริวรรณ สุภิษะ

๑๒พ.

๓๑ ๑๕๗ ๗

๒๕๔๑

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 96773

วัน,เดือน,ปี..... 4 JUN 2009

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา ๒๕๔๑

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

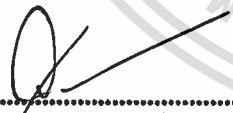
เรื่อง

Mass Transfer Coefficient ของชิ้นสับประคบบรรจุกระป๋อง
(Mass Transfer Coefficient in can pineapple)

โดย

นางสาวทรรสวรรณ ชลวีระวงศ์
นางสาวศิริวรรณ สุภิชะ

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจาก

.....
(อ.ฉะฉัยชัย ชัยชัยชิต)

19 มิ.ย. 42

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

1577.4

- 4 ส.ย. 2542

ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร

.....

()

หัวหน้าภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

รฟ.
ท 157.4
2541.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นางสาวทรศวรรณ ชลวีระวงศ์และนางสาวศิริวรรณ สุภิชะ 2541 :Mass Transfer Coefficient ของชิ้นสับประดอบรรจุกระป๋อง (Mass transfer coefficient in can pineapple) ภาควิชาอุตสาหกรรม เกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์สนธิสุข ชีระชัยหยุดิ , 25 หน้า

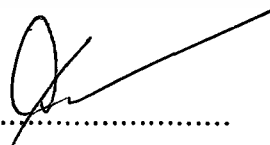
บทคัดย่อ

ในอุตสาหกรรมสับประดอบรรจุกระป๋อง การสูญเสียน้ำหนัก (Loss Weight) ของเนื้อสับประรด หมายถึงมูลค่าที่เสียไปโดยเปล่าประโยชน์ ซึ่งการเกิดการถ่ายเทมวลสาร (Mass transfer) ของเนื้อสับประดอบรรจุกระป๋องเมื่อผ่านความร้อนก็เป็นกระบวนการหนึ่งที่ทำให้เกิดการสูญเสียน้ำหนักดังกล่าว

การทดลองนี้เป็นการทดลองเพื่อศึกษาตัวแปรที่มีผลกระทบต่อเกิดการถ่ายเทมวลสารของเนื้อสับประดอบรรจุกระป๋อง ซึ่งประกอบด้วย เวลาและอุณหภูมิ อีกทั้งยังศึกษาถึงค่า Mass transfer coefficient (h_m) ซึ่งเป็นสัมประสิทธิ์ที่สามารถอธิบายถึงกลไกการเกิดการถ่ายเทมวลสารที่ผิวต่างๆ กัน ไปสู่บริเวณที่มีการไหลแบบปั่นป่วน (Turbulent zone) ได้เป็นอย่างดี

จากการทดลอง พบว่า เวลาและอุณหภูมิในการให้ความร้อนเป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่ออัตราการสูญเสียน้ำหนักของชิ้นสับประดอบรรจุกระป๋องโดยแนวโน้มที่ชัดเจน กล่าวคือ อัตราการสูญเสียน้ำหนักมีแนวโน้มที่ลดลงเมื่อเวลาผ่านไป แต่มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น และจากการทดลองทำให้เราได้กราฟความสัมพันธ์ ซึ่งทำให้ได้มาซึ่งค่า h_m ที่สามารถเป็นค่าเปรียบเทียบได้ในสับประดอรูปปร่างต่างๆ ในสถานะเดียวกันได้อีกด้วย

.....
ลายมือชื่อนักศึกษา

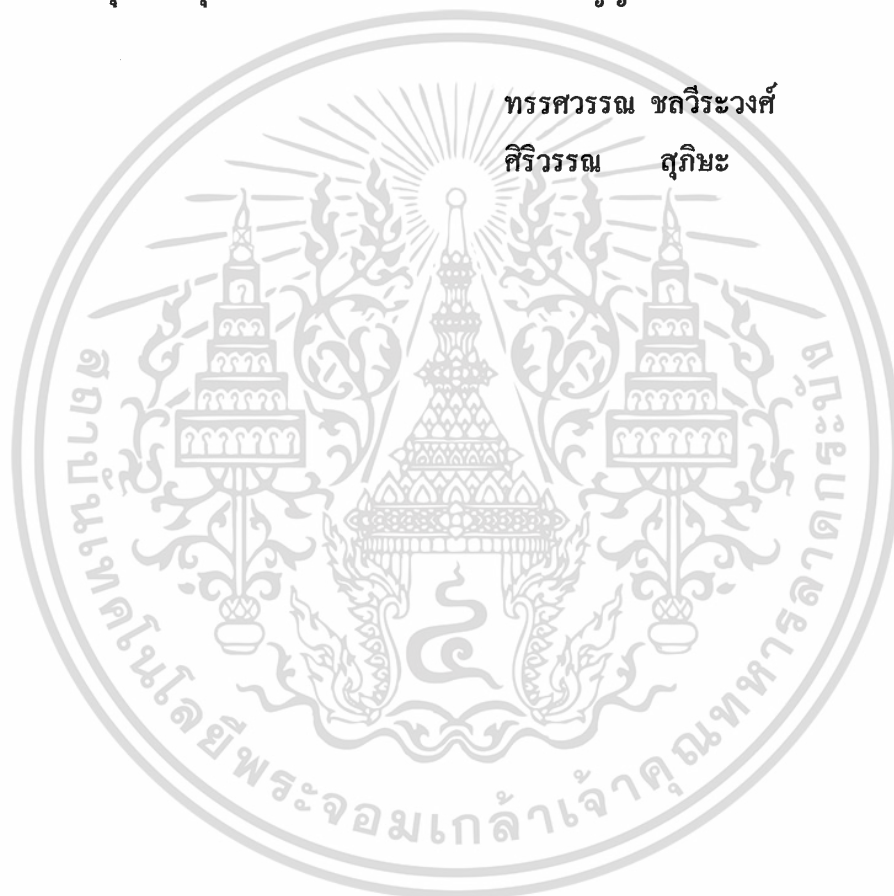

.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

19/2/22
.....
วัน/เดือน/ปี

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ อาจารย์สนธิสุข วีระชัยชยติ และอาจารย์ทุกท่าน ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้ความรู้ และคำแนะนำ จนทำให้การศึกษาปัญหาพิเศษครั้งนี้สามารถสำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ ครอบครัวและเพื่อน ๆ ที่คอยเป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ตลอดจน รวมถึงขอขอบคุณพระคุณของพระเจ้าที่ทรงประทานสติปัญญา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1. ความสำคัญ	1
2. จุดประสงค์	1
3. ประโยชน์	1
บทที่ 2 ทฤษฎีและหลักการ	
- การถ่ายเทมวล	2
- Mass Transfer Coefficient	4
บทที่ 3 สับประดบรจุกระป๋อง	
1. การคัดเลือกวัตถุดิบ	8
2. การปอกเปลือกสับประด	9
3. การตัดแต่งชิ้นสับประด	10
4. การบรรจุลงกระป๋อง	10
5. การไล่อากาศ	10
6. การฆ่าเชื้อ	10
7. การเก็บ	11
บทที่ 4 การทดลองและผลการทดลอง	
- ขั้นตอนและวิธีการทดลอง	12
- อุปกรณ์การทดลอง	13
- ผลการทดลอง	14
บทที่ 5 มูลค่าการสูญเสียที่เกิดจากการสูญเสียน้ำหนักเนื้อของสับประด	19
บทที่ 6 สรุปผลการทดลอง	20
ข้อเสนอแนะ	22
บรรณานุกรม	23
ภาคผนวก	24
ประวัติผู้เขียน	25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวล	6
ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักที่สูญเสีย ณ เวลาและอุณหภูมิต่าง ๆ	14
ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่า Mass Flux ณ เวลาและอุณหภูมิต่าง ๆ	15
ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่า h_m ณ เวลาและอุณหภูมิต่าง ๆ	17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูป

	หน้า
รูปที่ 1 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักที่สูญเสียกับเวลา	14
รูปที่ 2 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักที่สูญเสียกับอุณหภูมิ	15
รูปที่ 3 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการสูญเสียน้ำหนักกับเวลา	16
รูปที่ 4 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการสูญเสียน้ำหนักกับอุณหภูมิ	16
รูปที่ 5 กราฟความสัมพันธ์ระหว่าง h_m กับเวลา	17
รูปที่ 6 กราฟความสัมพันธ์ระหว่าง h_m กับอุณหภูมิ	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญ

ในอุตสาหกรรมอาหารบรรจุกระป๋องมักจะทำให้ความสำคัญอย่างมากกับขั้นตอนของการให้ความร้อนในการฆ่าเชื้อ เนื่องจากต้องคำนึงถึงผลต่าง ๆ ที่จะตามมา เช่น ในด้านของจุลินทรีย์ และความสิ้นเปลืองพลังงาน เชื้อเพลิงที่ต้องใช้ในการฆ่าเชื้อแต่ละครั้ง นอกจากนี้เหตุผลหลักทั้งสองประการนี้แล้วยังพบว่าเหตุผลที่น่าสนใจในการนำมาพิจารณาร่วมด้วยก็คือ ปริมาณของน้ำหนักรวมที่ต้องสูญเสียไปขณะทำการให้ความร้อน

ในการศึกษาสถานะที่มีผลกระทบต่อการสูญเสียน้ำหนักของชิ้นสับประรดจะศึกษาถึงเวลาและอุณหภูมิที่ใช้ในการฆ่าเชื้อเพื่อนำมาพิจารณาหาสภาวะที่เหมาะสมที่สุดที่ทำให้เกิดการสูญเสียน้ำหนักของชิ้นสับประรดน้อยที่สุดเช่นกัน นอกจากนี้ยังศึกษาถึงค่าของ mass transfer coefficient (h_m) ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์ของการถ่ายเทมวลมีความสำคัญในการศึกษาถึงอัตราการถ่ายเทมวลของเนื้อสับประรดที่จะถ่ายเทไปสู่ packing media ทำให้เกิดการสูญเสียน้ำหนักดังกล่าว โดยที่ค่า h_m จะมีเฉพาะสำหรับชิ้นสับประรด และจะแปรไปตามสภาวะที่กำหนดในขั้นตอนของกระบวนการให้ความร้อน

2. จุดประสงค์

1. เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีผลกระทบต่อการสูญเสียน้ำหนักของชิ้นสับประรดบรรจุกระป๋อง
2. เพื่อศึกษาค่า mass transfer coefficient ของชิ้นสับประรดบรรจุกระป๋องในระหว่างกระบวนการผลิต

3. ประโยชน์

1. สามารถประมาณค่าน้ำหนักที่สูญเสียน้ำหนักหรืออัตราการสูญเสียน้ำหนักต่อพื้นที่ผิวของสับประรดในสภาวะที่กำหนด ณ เวลาและ อุณหภูมิต่าง ๆ กันได้
2. เข้าใจถึงความสำคัญของการพิจารณาความสิ้นเปลืองที่เกิดจากการสูญเสียน้ำหนัก และประมาณค่าปริมาณการสูญเสียน้ำหนักได้
3. ทราบแนวโน้มของปริมาณการสูญเสียน้ำหนักและค่า h_m ที่เวลาและอุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลงไป และสามารถประมาณค่า เวลาและอุณหภูมิที่ก่อให้เกิดการสูญเสียน้ำหนักที่น้อยที่สุดในรูปร่างต่าง ๆ ของชิ้นสับประรดที่สภาวะที่กำหนดได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ทฤษฎีและหลักการ

การถ่ายเทมวล (Mass Transfer)

เราพบว่าการเกิดการถ่ายเทมวลมักใช้ในการแยกองค์ประกอบที่ยึดติดของสารละลาย โดยการนำเอาสารละลายที่ต้องการแยกนั้น ไปสัมผัสกับสารละลายอีกตัวหนึ่งที่ไม่เกิดการรวมตัวกันได้ อัตราเร็วที่เกิดจากสารละลายหนึ่ง ไปอีกสารละลายหนึ่งนั้นจะขึ้นอยู่กับอัตราการถ่ายเทมวล การถ่ายเทมวลและค่าสัมประสิทธิ์ นอกจากนั้นยังขึ้นอยู่กับกำลังของส่วนต่าง ๆ ของระบบอีกด้วย และเมื่อระบบเข้าสู่ภาวะสมดุลการถ่ายเทมวลนั้นก็จะเป็นศูนย์

สัมประสิทธิ์ของอัตราการถ่ายเทนั้นจะเป็นค่าเฉพาะในองค์ประกอบของสารแต่ละตัวและแต่ละสถานะด้วย แต่ก็มีความแตกต่างกันไม่มากนักเมื่อสารตัวเดียวกันแต่คนละสถานะ ยกตัวอย่างเช่นสัมประสิทธิ์ของอัตราการถ่ายเทของแก๊สและไอในการเคลื่อนที่ผ่านอากาศจะมีอัตราในการถ่ายเทประมาณ 3 หรือ 4 ต่อ 1 และอัตรานี้จะใกล้เคียงกันเมื่อเปรียบเทียบกับการแพร่ผ่านในของเหลวเช่น น้ำ ภายใต้สภาวะเดียวกันนี้การไหลแบบปั่นป่วนจะไม่ค่อยให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของการแพร่ของโมเลกุล เนื่องจากจะถือว่าค่าของสัมประสิทธิ์การถ่ายเทของทุก ๆ องค์ประกอบนั้นจะมีค่าที่ใกล้เคียงกัน

สัมประสิทธิ์ของการถ่ายเทมวลนั้นมีความสำคัญมาก เนื่องจากว่ามันเป็นตัวกำหนดอัตราที่ทำให้ระบบเข้าสู่ภาวะสมดุล รวมทั้งควบคุมเวลาที่ต้องการใช้ไปในการทำการแยกองค์ประกอบในสารละลาย นอกจากนั้นยังรวมไปถึงการกำหนดขนาดและราคาของเครื่องมือที่ใช้

สัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลนั้นจะหมายถึงความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์การแพร่ การเคลื่อนที่ของของไหลและมีความสัมพันธ์กับสัมประสิทธิ์ของอัตราการถ่ายเท

การแพร่ของโมเลกุลนั้นเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่ในแต่ละโมเลกุลที่แพร่ผ่านสารเนื่องจากพลังงานความร้อนในตัวของมันเอง ทฤษฎีพลังงานจลน์ของก๊าซจะให้ความหมายหรือภาพรวมในแง่ของสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ๆ ซึ่งมันเป็นทฤษฎีที่สามารถอธิบายถึงปรากฏการณ์การแพร่ในแง่ของปริมาณ ซึ่งทฤษฎีนี้เป็นที่ยอมรับอย่างรวดเร็ว สาเหตุของการกล่าวถึงทฤษฎีพลังงานจลน์คือโมเลกุลถูกจินตนาการให้เคลื่อนที่เป็นเส้นตรงและมีความเร็วที่คงที่จนกระทั่งเกิดการชนกับอีกโมเลกุลหนึ่ง ต่อจากนั้นความเร็วของโมเลกุลทั้งคู่ก็จะเปลี่ยนไป ระยะทางเฉลี่ยของการเคลื่อนที่ของโมเลกุลในระหว่างการชนกันนั้นหมายถึง วิถีอิสระ และความเร็วจลี่ยก็ขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ ดังนั้นการเคลื่อนที่ของโมเลกุลจะมีความคาดเดายากสูงมาก นั่นคือระยะทางสุทธิตั้งมันจะเคลื่อนที่ในเวลาทำให้ อัตราการแพร่จะเป็นเพียงส่วนหนึ่งของความยาววิถีของโมเลกุล สำหรับเหตุผลนี้ อัตรา

การแพร่เกิดขึ้นช้ามาก แม้ว่าเราจะสามารถคาดได้ว่ามันจะเพิ่มขึ้นเมื่อทำการลดความดัน ซึ่งเป็นการลดจำนวนของการชนและเพิ่มอุณหภูมิเนื่องจากการเพิ่มความเร็วของโมเลกุล

หลักสำคัญของการจัดขวางการชนกันของโมเลกุล แสดงได้จากการเคลื่อนที่ของการแพร่ ยกตัวอย่างเช่นมันสามารถคำนวณได้โดยทฤษฎีของพลังงานจลน์ เช่นอัตราการระเหยของน้ำที่อุณหภูมิ 25°C ในระบบสูญญากาศประมาณ 3.3 กิโลกรัม/วินาที ต่อตารางเมตรผิวน้ำ แต่ที่ชั้นของอากาศหนึ่ง ที่ความดันบรรยากาศมาตรฐาน 1 atm และมีความหนาเพียง 0.1 มิลลิเมตรเหนือผิวน้ำจะลดอัตราการแพร่ได้ กลไกดังกล่าวมีอยู่ทั่วไปสำหรับในสถานะของเหลว แต่เนื่องจากการพิจารณาโมเลกุลที่มีความเข้มข้นสูงกว่า อัตราการแพร่เกิดขึ้นช้ากว่าในก๊าซ

ปรากฏการณ์ของการแพร่โมเลกุลในชั้นตอนสุดท้ายนั้นความเข้มข้นของสารในสารละลายจะคงตัวซึ่งในตอนแรกนั้นจะไม่คงตัว ยกตัวอย่างเช่น ถ้าหยดสารละลายบรูคอปเปอร์ซัลเฟตลงในน้ำในบีกเกอร์จะพบว่าคอปเปอร์ซัลเฟตจะซึมไปจนทั่วของเหลว จนกระทั่งเวลาหนึ่งสีฟ้าของคอปเปอร์ซัลเฟตจะกระจายอยู่อย่างสม่ำเสมอและจะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงใดๆ อีก

ในตอนเริ่มต้นเราจะเห็นความแตกต่าง อย่างไรก็ตามในระหว่างการแพร่ของโมเลกุลนั้นเป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นอย่างช้า ๆ และจะเร็วขึ้นเมื่อมีการผสมกัน ซึ่งสามารถอธิบายได้จาก การชนและการพาของของไหล เช่น ภายในแท่งที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.5 เมตร ภายในบรรจุสารละลายเกลือที่มีความสูง 0.75 เมตร และมีชั้นของน้ำบริสุทธิ์อยู่ด้านบนปริมาณ 0.75 เมตรเช่นกัน โดยปราศจากการรบกวน โดยการการแพร่ของ โมเลกุลแล้วเมื่อมีการซึมอย่างสมบูรณ์ของของเหลวในภาวะสุดท้ายทุก ๆ ส่วนจะมีความเข้มข้นครึ่งหนึ่งของสารละลายเกลือเริ่มต้น แต่กระบวนการดังกล่าวนี้จะเกิดขึ้นอย่างช้ามาก และมันสามารถคำนวณหาความเข้มข้นของเกลือที่ผิวบนสุดได้โดยจะมีค่า 87.5% ของค่าสุดท้าย หลังจาก 10 ปี และจะมีค่าถึง 99 % ของค่าสุดท้าย หลังจาก 28 ปี ในทางตรงกันข้าม สภาวะที่เกิดขึ้นจริงมีการตีปั่นของใบพัดในแท่งที่ 22 รอบ/นาที จะทำให้เกิดการไม่คงตัวของสารอย่างสมบูรณ์ โดยกลไกในการเกิดการปั่นป่วนทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายอย่างรวดเร็วของขนาดขึ้นที่มีขนาดใหญ่หรือการไหลวนโดยเป็นคุณสมบัติเฉพาะของของเหลว ในการเคลื่อนที่แบบปั่นป่วนซึ่งจะเป็นตัวพาเกลือมารวมกับน้ำนั่นเอง การถ่ายเทสารด้วยวิธีนี้เป็นวิธีการไหลวนหรือการแพร่โดยการไหลแบบปั่นป่วน ซึ่งตรงกันข้ามกับการแพร่โมเลกุล ในส่วนของการไหลวนจะไม่มีสารใดที่เกิดการอยู่กับที่แบบในการแพร่โมเลกุล ซึ่งในชั้นตอนสุดท้ายจะพบว่าการแพร่โมเลกุลนั้นเป็นกลไกของการถ่ายเทมวลในของไหลที่หยุดนิ่งหรือในของไหลที่มีการเคลื่อนที่แบบราบเรียบ แต่อย่างไรก็ตามมันก็สามารถที่จะพัฒนาไปใช้กับการไหลแบบปั่นป่วนได้เช่นกัน

ในระบบที่มี 2 สถานะ ที่ยังไม่สมดุลเช่นในชั้นของแอมโมเนียกับอากาศซึ่งเป็นสารละลายก๊าซ สัมผัสกับชั้นของน้ำ จะเกิดการแตกตัวและการแพร่ของโมเลกุลเกิดขึ้น ในภาวะสุดท้ายระบบก็จะเกิดการสมดุล ต่อจากนั้นการเปลี่ยนแปลงทั้งสิ้นจะหยุดลง ในตอนนี้เราจะพบว่าความเข้มข้นของทุก ๆ ส่วนประกอบจะเท่ากันทุกสถานะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแพร่ของโมเลกุล

เราสังเกตพบว่าสารละลายที่มีความเข้มข้นอย่างคงตัวนั้นจะไม่มี การแพร่เกิดขึ้นอีก จนกว่า จะมีความแตกต่างของความเข้มข้นเกิดขึ้นจึงจะนำมาซึ่งการแพร่ของโมเลกุล โดยสารจะเคลื่อนที่ จากที่ ๆ มีความเข้มข้นสูงกว่าไปยังที่ ๆ มีความเข้มข้นต่ำกว่า และอัตราเร็วในการเคลื่อนที่ของสาร จะขึ้นอยู่กับระดับของความเข้มข้นนั่นเอง ซึ่งเป็นการอธิบายในเชิงปริมาณ

Mass Transfer Coefficient

ในการไหลของของไหลผ่านผิววัสดุภายใต้เงื่อนไข เช่น การเกิดการไหลแบบปั่นป่วนแบบ ทั่วๆ ไป พบว่า ในการไหลแบบราบเรียบ (laminar flow) เมื่อระยะจากผิววัสดุเพิ่มขึ้น ลักษณะการ ไหลจะเปลี่ยนแปลงไป และอัตราการถ่ายเทของอัตราการเกิดการละลายของสารตั้งต้นผ่านของ ไหลจะขึ้นอยู่กับธรรมชาติของการเคลื่อนตัวของของไหลในรูปแบบที่ต่างๆ กัน

กลไกการเกิดกระบวนการในการไหลในบริเวณที่เป็นการไหลแบบปั่นป่วนนั้นไม่สามารถ ที่จะเข้าใจได้ชัดเจน แต่สำหรับกลไกการเกิดการแพร่ผ่านของโมเลกุล อย่างเช่นในรูปของก๊าซจะเป็น ที่รู้จักกันดี โดยอธิบายในรูปของทฤษฎีพลังงานจลน์ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว การอธิบายถึงการถ่ายเท มวลผ่านบริเวณการไหลแบบต่างๆ จากผิววัสดุไปสู่บริเวณที่เป็นการไหลแบบปั่นป่วน จะใช้ สำหรับการแพร่ผ่านของ โมเลกุลในรูปของค่า D_{AB} (diffusivity) ซึ่ง

สำหรับสารละลายที่มีองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ

$$N_A = \frac{N_A}{N_A + N_B} F \ln \frac{[N_A / (N_A + N_B) - C_{A2}/C]}{[N_A / (N_A + N_B) - C_{A1}/C]}$$

เมื่อ C_A/C คือ mole fraction concentration

N คือ อัตราการถ่ายเทต่อพื้นที่ที่เฟสของรอยต่อที่ผิว

F คือ local mass transfer coefficient

ซึ่งค่า F จะแปรตามลักษณะการเคลื่อนไหวของของไหล ซึ่งในบางครั้งอาจใช้ในรูปแบบของค่า เฉลี่ย F_{AV}

สำหรับในระบบของหลายๆ องค์ประกอบ

ในบางครั้งการเกิดปฏิกิริยาระหว่างองค์ประกอบในการฟอร์มตัว ในสมการของระบบ 2 องค์ประกอบ ก็อาจจะไม่ถูกต้องเสมอไป ซึ่งสามารถใช้ได้ในรูปของการประมาณค่าเมื่อแทนที่ค่า $N_A + N_B$ เป็น $\sum_{i=1}^n N_i$ เมื่อ n คือ จำนวนขององค์ประกอบ

ใน 2 สถานการณ์ คือ

1. equimolar counterdiffusion
2. การถ่ายเทมวลของสารตัวใดตัวหนึ่งไปสู่สารอีกตัวหนึ่งซึ่งไม่เกิดการถ่ายเทมวล

บ่อยครั้งที่มีการนำ mass transfer coefficient แบบค่าพิเศษมาใช้ ซึ่งเป็นไปตามสมการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

$$\text{FLUX} = (\text{coefficient}) \times (\text{concentration difference})$$

หรือ $N_A = h_m (\rho_{AW} - \rho_{A\alpha}) \quad (2.1)$

เมื่อ N คือ mass flux $\text{Kg} / \text{m}^2 \times \text{S}$

h_m คือ mass transfer coefficient m / S

ρ_{AW} คือ ความหนาแน่นที่ผิววัสดุ ภายหลังจากทดลอง

$\rho_{A\alpha}$ คือ ความหนาแน่นของของไหลที่ระยะ $A\alpha$ ภายหลังจากทดลอง

โดยที่

$$\text{mass Flux} = \text{mass Rate} \times \text{area}$$

ในความเข้มข้นที่ค่อนข้างเปลี่ยนแปลงน้อยและไม่สามารถกำหนดเป็นค่ามาตรฐานได้ ก็จะมีค่าสัมประสิทธิ์ที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละสถานการณ์ กล่าวคือ

- การถ่ายเทมวลสาร A ไปสู่ สาร B ที่ไม่เกิดการถ่ายเทมวล

$$(N_A = 0 \text{ และ } N_A / (N_A + N_B) = 1) \text{ ได้ว่า}$$

$$N_A = kc (P_{A1} - P_{A2}) = ky (Y_{A1} - Y_{A2}) = kc (C_{A1} - C_{A2}) \quad \text{GAS}$$

$$Kx (X_{A1} - X_{A2}) = kL (C_{A1} - C_{A2}) \quad \text{LIQ}$$

- Equimolar countertransfer

$$(N_A = -N_B \text{ และ } N_A / (N_A + N_B) = \infty) \text{ ได้ว่า}$$

$$N_A = kG (P_{A1} - P_{A2}) = ky (Y_{A1} - Y_{A2}) = kc (C_{A1} - C_{A2}) \quad \text{GAS}$$

$$Kx (X_{A1} - X_{A2}) = kL (C_{A1} - C_{A2}) \quad \text{LIQ}$$

ซึ่งตัดแปลงมาจากนิยามของสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อน $h : q = h (t_1 - t_2)$

ซึ่งค่า kc สามารถนำมาใช้แทนค่า D_{AB} / Z

ตารางที่ 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวล

Rate equation		
Equimolal Counterdiffusion	Diffusion of A through nondiffusing	Units of coefficient
Gases		
$N_A = k'_G \Delta p_A$	$N_A = k_G \Delta \bar{p}_A$	<u>Moles transferred</u> (Area)(time)(pressure)
$N_A = k'_y \Delta y_A$	$N_A = k_y \Delta y_A$	<u>Moles transferred</u> (Area)(time)(mole fraction)
$N_A = k'_c \Delta c_A$	$N_A = k_c \Delta y_A$	<u>Moles transferred</u> (Area)(time)(mol/vol)
	$W_A = k_y \Delta y_A$	<u>Mass transferred</u> (Area)(time)(mass A/mass B)
Liquids		
$N_A = k'_L \Delta c_A$	$N_A = k_L \Delta c_A$	<u>Moles transferred</u> (Area)(time)(mol/vol)
$N_A = k'_x \Delta x_A$	$N_A = k_x \Delta x_A$	<u>Moles transferred</u> (Area)(time)(mole fraction)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. Mass Transfer Coefficients in Laminar Flow

โดยส่วนใหญ่แล้ว เรามักจะไม่ใช้สัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลสำหรับ laminar flow ตั้งแต่มีทฤษฎีของการแพร่ผ่านของโมเลกุล ซึ่งสามารถนำมาคำนวณหาอัตราการถ่ายเทมวลได้ แต่สำหรับการไหลแบบที่มีทั้ง laminar flow และ turbulent flow ก็ยังคงใช้ค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวล

สัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลสำหรับ laminar flow ก็ยังสามารถนำมาคำนวณได้ เราสามารถเลือกสถานการณ์ที่มีความสัมพันธ์ง่าย ๆ เพื่อสาธิตเทคนิคทั่วไป เพื่อนำไปพิจารณาการไหลแบบ turbulent flow

2. Mass Transfer Coefficients in Turbulent Flow

สำหรับการใช้งานที่เกี่ยวข้องกับ turbulent flow ไม่สามารถที่จะคำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลได้เพราะเราไม่สามารถอธิบายรูปแบบการไหลในทางคณิตศาสตร์ ดังนั้นจึงนำค่ามาจากข้อมูลการทดลอง ซึ่งข้อมูลจะจำกัดอยู่ในช่วง ช่วงใดช่วงหนึ่ง อย่างไรก็ตามสิ่งที่จะเป็นไปตามเหตุการณ์หรือสถานการณ์ในช่วงของคุณสมบัติของของไหลช่วงใดช่วงหนึ่ง

สุดท้ายนี้ ยังมีทฤษฎีอีกมากมายที่นำมาอธิบายถึงพฤติกรรมของสัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวล ตัวอย่างเช่น ฟิล์ม การแทรกซึม การเปลี่ยนรูปร่างพื้นผิวและทฤษฎีอื่นๆ และควรจะทำให้ความเข้าใจได้ว่า สัมประสิทธิ์การถ่ายเท ทั้งสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนและสัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวล เข้าใจได้ทั้งหมด

3. Film Theory

ทฤษฎีนี้เป็นรูปแบบที่เห็นได้ชัดเจนและสามารถอธิบายถึงความหมายของสัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลได้เป็นอย่างดี โดยการยึดคอนเซ็ปต์เดียวกันกับการถ่ายเทความร้อนแบบการพา เมื่อการไหลของของไหลแบบปั่นป่วน ไหลผ่านผิววัสดุ ซึ่งการถ่ายเทมวลก็จะปรากฏจากผิวไปสู่ของไหล ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มข้นกับระยะทาง แสดงอยู่ในกราฟ จากทฤษฎีของฟิล์มเป็นหลักฐานที่พบว่า ความเข้มข้นจะเป็นไปตามกราฟที่มีส่วนหัก เช่นว่า ความแตกต่างของความเข้มข้นทั้งหมดระหว่าง $C_{A1} - C_{A2}$ จะถูกนำมาอ้างอิงสำหรับการแพร่ผ่านของโมเลกุลภายใต้ " effect " ของฟิล์มที่มีความหนา Z_f นั้นหมายถึงว่า ทฤษฎีนี้จะมีประโยชน์เมื่อฟิล์มเป็นฟิล์มที่บางมากๆ

บทที่ 3

สับปะรดบรรจุกระป๋อง

ในอุตสาหกรรมการทำสับปะรดบรรจุกระป๋อง โดยส่วนใหญ่แล้วจะมีขั้นตอนในการทำที่คล้ายคลึงกันถึงแม้ว่าในแต่ละโรงงานอาจจะมีขั้นตอนที่แตกต่างกันไปบ้าง เช่น มีการกำหนดเวลาและอุณหภูมิในการฆ่าเชื้อต่าง ๆ กันไปทั้งนี้การพิจารณาดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับค่าของ F_0 และการสิ้นเปลืองพลังงานเชื้อเพลิง ลักษณะการให้ความร้อน และลักษณะทางกายภาพของสับปะรดเป็นต้น แต่โดยทั่วไปแล้วขั้นตอนการผลิตสับปะรดบรรจุกระป๋องมีขั้นตอนดังนี้

1. การคัดเลือกวัตถุดิบ

โดยปกติโรงงานจะคัดเลือกวัตถุดิบคือสับปะรดเป็นพันธุ์เดียวกันเพื่อให้เกิดความสม่ำเสมอในคุณภาพของผลิตภัณฑ์และที่สำคัญจำเป็นต้องคัดเลือกให้ขนาดวัตถุดิบมีขนาดสม่ำเสมอด้วยเพื่อที่จะสามารถเข้าเครื่องปอกเปลือกสับปะรดหรือเครื่อง ginaca ได้

พันธุ์และขนาด

สับปะรดมีหลายพันธุ์ ความแตกต่างระหว่างพันธุ์มีตั้งแต่โครงสร้างของลำต้นเช่นความสูงของทรงต้น รูปร่างและขนาดใบ การปรากฏของหนาม ความยาวและความหนาของก้านผล รูปทรงของผล ขนาด สีของเนื้อ ลักษณะเนื้อ รสชาติ

พันธุ์สับปะรดที่ปลูกแพร่หลายในประเทศไทยมีหลายพันธุ์ พันธุ์ที่นิยมมากได้แก่

1. พันธุ์อินทรีชนิดหรือเทพรส เป็นพันธุ์พื้นเมือง ปลูกมากในจังหวัดฉะเชิงเทรา น้ำหนักผลประมาณ 1 กิโลกรัม มี 2 ชนิดคือ
 - อินทรีชนิดขาว ลำต้น ใบและผลมีสีขาว เนื้อผลมีสีขาว รสชาติค่อนข้างเปรี้ยวให้ผลเร็วคือประมาณ 1 ปีหลังจากปลูก มีความต้านทานต่อความชื้นและความแห้งแล้งได้ดี
 - อินทรีชนิดแดง ลำต้น ใบและผลมีสีแดง เนื้อผลมีสีค่อนข้างเหลือง รสชาติหวานมีความต้านทานต่อความชื้นและความแห้งแล้งได้ดี มีหน่อและตะเกียงเป็นจำนวนมาก
2. พันธุ์ปัตตาเวีย (Smoot Cayenne : Calcuta)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปลูกมากในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ลำปางและปราจีนบุรี เป็นพันธุ์ที่ใช้ในการแปรรูปมีลักษณะผลใหญ่ขนาดน้ำหนักผลเฉลี่ย 2 กิโลกรัมหรืออาจมากถึง 7 กิโลกรัม เป็นสับปะรดที่มีรสหวานฉ่ำ เนื้อผลสีเหลืองอ่อน แกนกลางใหญ่แต่ไม่เหนียวก้านผลสั้น

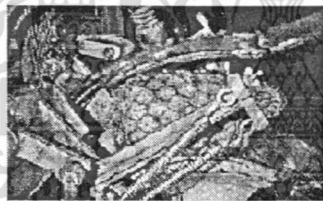
- พันธุ์นางแล เป็นพันธุ์ที่นำเข้ามาจากสิงคโปร์ เมื่อปีพ.ศ.2400 โดยนายเซ่ง แซ่ฮุย ครั้งแรกสุดนำไปปลูกที่ ตำบลนางแล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย มีลักษณะพิเศษคือผลย่อยโปนยื่นออกมาภายนอกผล ดังนั้นเมื่อใช้มีดปอกเปลือกภายนอกออกเพียงเบา ๆ ก็จะถึงเนื้อและไม่มีส่วนของตาอีก เนื้อผลมีสีน้ำผึ้ง รสหวานแหลมจัด เนื้อกรอบ

ขนาดและคุณภาพของผลสับปะรดโดยทั่วไป

โดยทั่วไปนั้นเราจะแบ่งสับปะรดที่มีจำหน่ายเป็น 3 ขนาดคือ

1. ขนาดเล็ก น้ำหนักต่ำกว่า 1.5 กิโลกรัม
2. ขนาดกลาง น้ำหนักต่ำกว่า 2 กิโลกรัมจนถึง 1.5 กิโลกรัม
3. ขนาดใหญ่ น้ำหนัก 2 กิโลกรัมหรือสูงกว่า

2. การปอกเปลือกสับปะรด

ในอุตสาหกรรมการปอกเปลือกสับปะรดจะใช้เครื่อง ginaca ที่สามารถปอกเปลือกและแกนสับปะรดได้อย่างรวดเร็วถึงแม้จะทำให้สูญเสียน้ำหนักเนื้อสับปะรดไปค่อนข้างมากซึ่งสำหรับโรงงานสับปะรดบรรจุกระป๋องมักจะแบ่งขนาดออกเป็น 6 ขนาดด้วยกันคือ

SSIT	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 นิ้ว	ถึง 2 1/4 นิ้ว
SIT	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 1/4 นิ้ว	ถึง 3 3/4 นิ้ว
IT	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 3 3/4 นิ้ว	ถึง 4 1/4 นิ้ว
2T	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4 1/4 นิ้ว	ถึง 4 3/4 นิ้ว
2 1/4	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 4 3/4 นิ้ว	ถึง 5 1/8 นิ้ว
2 1/2	ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 5 1/8 นิ้ว	และกว่าขึ้นไป

ขนาดของสับปะรดที่นับว่าเหมาะสมแก่การส่งเข้าโรงงานอุตสาหกรรมสับปะรดมากที่สุดได้แก่ขนาด 4.5 นิ้วถึง 5 นิ้ว ซึ่งจะให้ผลดีที่สุด โดยมีเนื้อสับปะรดที่ติดเปลือกไปต่ำสุดและยังมีขนาดของแกนค่อนข้างเล็กอีกด้วย ส่วนผลที่มีขนาดเล็กเกินไปนั้นไม่อาจใช้เป็นสับปะรดแวน (slice) ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

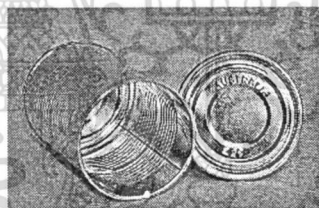
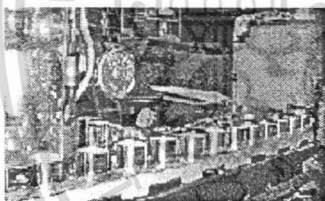
3. การตัดแต่งชิ้นสับประรด

ในการตัดแต่งชิ้นหรือรูปร่างชิ้นของสับประรด ในการนำไปแปรรูปในอุตสาหกรรม มีหลายรูปร่างและขนาด แล้วแต่ความเหมาะสมในการนำไปแปรรูป เช่น เป็นรูปทรงลูกเต๋า เพื่อนำไปแปรรูปในอุตสาหกรรมฟรุตสลัดบรรจุกระป๋อง หรือ รูปร่างแหวน และรูปของ chunk เป็นต้น

เมื่อสับประรดผ่านขั้นตอนมาถึงการตัดแต่งชิ้นส่วน อาจกล่าวได้ว่า ส่วนประกอบของสับประรดในการผลิต เป็นดังต่อไปนี้

ส่วนประกอบ	% ต่อน้ำหนัก
เปลือก	45
แกน	5
เนื้อ	30
เศษเนื้อ	20

4. การบรรจุลงกระป๋อง

โดยการบรรจุชิ้นเนื้อสับประรดและ packing media ลงในกระป๋อง ตามน้ำหนักที่กำหนดต่อกระป๋อง ซึ่งกระป๋องที่ใช้บรรจุโดยส่วนมากจะใช้กระป๋องเคลือบดีบุก เนื่องจากสับประรดมีค่าความเป็นกรดสูง

5. การไล่อากาศ

เมื่อผ่านการบรรจุเรียบร้อยแล้ว จะทำการเข้าไล่อากาศในเครื่องไล่อากาศ (exhauster) โดยส่วนมากมักทำการไล่อากาศที่อุณหภูมิ 75°C เป็นเวลา 10 นาทีแล้วจึงทำการปิดผนึกฝากระป๋อง

6. การฆ่าเชื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในอุตสาหกรรมสับปรดกระป๋องมักนำมาเชื่อมใน retort ที่อุณหภูมิ 100 °C เป็นเวลา 20 นาที แต่ในแต่ละโรงงานอาจจะใช้เวลาและอุณหภูมิที่กำหนดต่างๆ กันแล้วจึงทำให้เย็นทันที

7. การเก็บ

ทำการติดฉลากและทำการเก็บที่อุณหภูมิปกติ แล้วส่งจำหน่ายต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การทดลองและผลการทดลอง

ขั้นตอนและวิธีการทดลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมายเหตุ

- การคัดเลือกวัตถุดิบ
ในการทดลองนี้ ใช้สับประรดพันธุ์ศรีราชา เนื้อ 2 ไม่จำกัดขนาดเพราะทำการปอกด้วยมือ
- การตัดแต่งขนาด
ทำการตัดแต่งขนาดให้เป็นรูปร่างลูกเต๋า ขนาด 1 นิ้ว x 1 นิ้ว x 1 นิ้ว ทำให้มีพื้นที่ผิว 1 ตารางนิ้ว
- กระจ่ป่องที่ใช้ในการทดลอง คือ กระจ่ป่องเคลือบดีบุก ขนาด A2
- เวลาและอุณหภูมิในการไล่อากาศ อ้างอิงมาจาก บ. อาหารสยาม จำกัด
- การวัดค่า

- drain weight ของแต่ละกระจ่ป่อง ทั้งก่อนและหลังการทดลอง

- ค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์น้ำตาล ก่อนและหลังการทดลอง

- ผิวของชิ้นสับประรด

- น้ำในกระจ่ป่อง

- การแปรผล โดยการนำค่าที่ได้จากการทดลองมาคำนวณในสูตรที่ 2.1

อุปกรณ์การทดลอง

1. เทอร์โมมิเตอร์
2. นาฬิกาจับเวลา
3. เครื่องชั่ง
4. hand-reflaxtometer
5. มีด
6. เขียง
7. กระจ่ป่อง
8. น้ำตาลทราย
9. น้ำสะอาด
10. exhaustor
11. เครื่อง seamer
12. retort
13. ตะแกรง

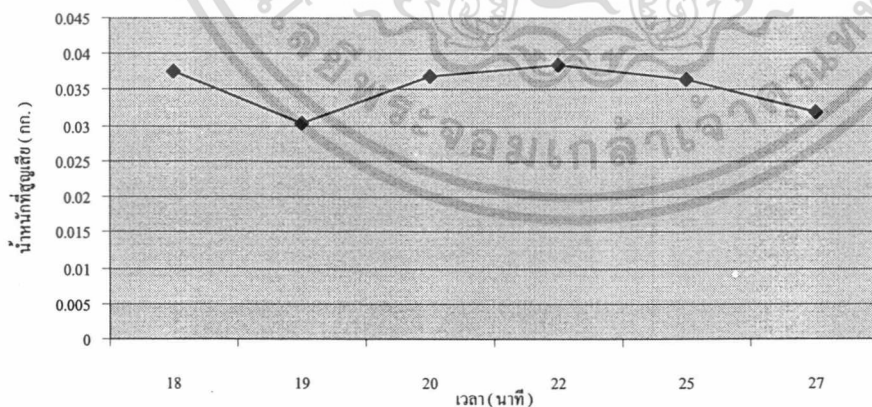
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการทดลอง

ตารางที่ 4.1 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักที่สูญเสีย ณ เวลาและอุณหภูมิต่าง ๆ

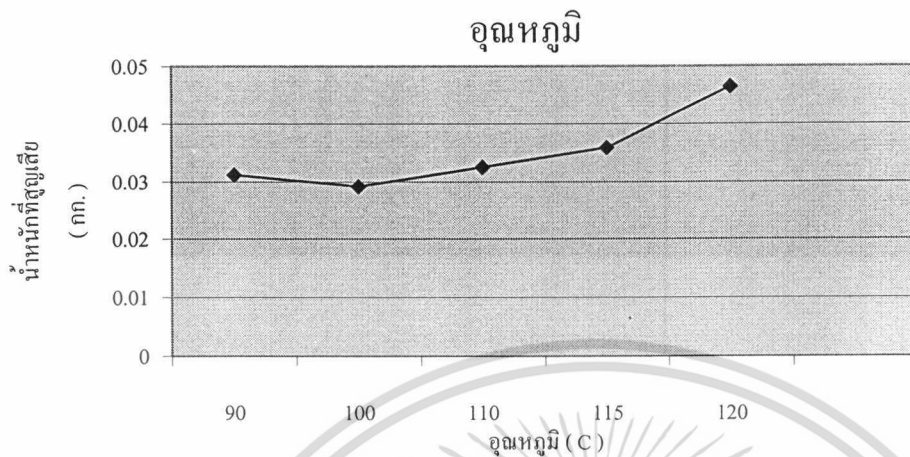
เวลา(นาที)	น้ำหนักสูญเสีย(กก.)	อุณหภูมิ($^{\circ}$ C)	น้ำหนักสูญเสีย(กก.)
18	0.037517	90	0.0312
19	0.03048	100	0.029187
20	0.0368	110	0.032533
22	0.038383	115	0.035875
25	0.036406	120	0.046517
27	0.03196	125	0.042433

กราฟรูปที่ 1 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักที่สูญเสียกับเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กราฟรูปที่ 2 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักที่สูญเสียกับ

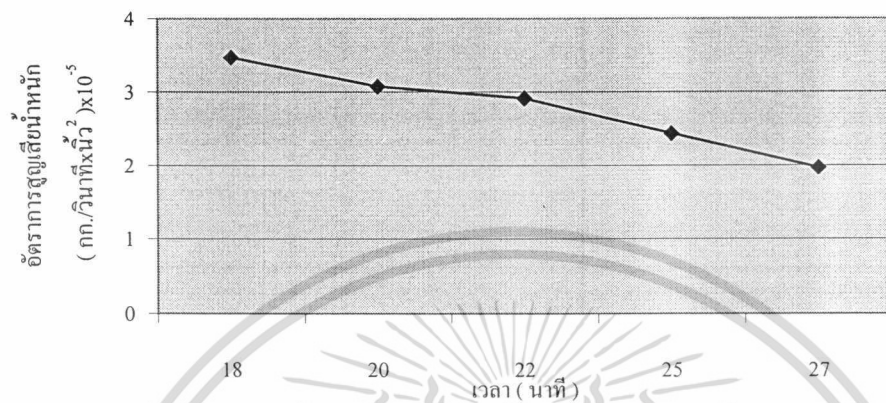
ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่า Mass Flux ณ เวลาและอุณหภูมิต่าง ๆ

เวลา (นาที)	mass flux(kg/s x inch ²)	อุณหภูมิ(°C)	mass flux(kg/s x inch ²)
18	3.47×10^{-5}	90	2.65×10^{-5}
19	-	100	2.48×10^{-5}
20	3.07×10^{-5}	110	2.71×10^{-5}
22	2.91×10^{-5}	115	2.99×10^{-5}
25	2.43×10^{-5}	120	3.88×10^{-5}
27	1.97×10^{-5}	125	1.97×10^{-5}

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

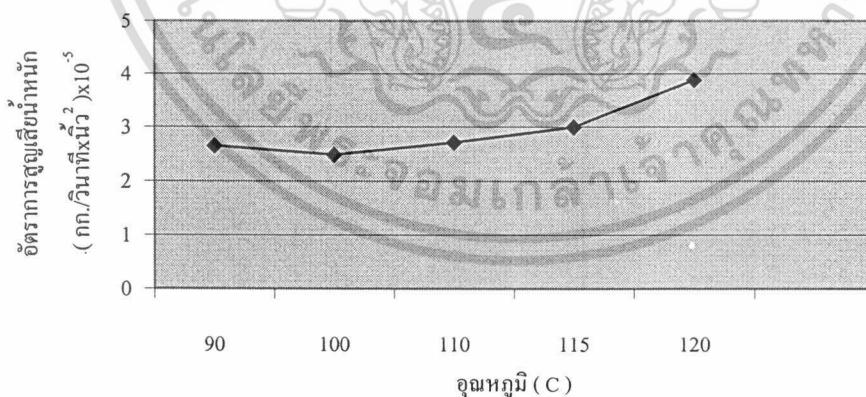
กราฟรูปที่ 3 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการสูญเสียน้ำ

หนักกับเวลา

กราฟรูปที่ 4 กราฟความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการสูญเสียน้ำ

หนักกับอุณหภูมิ

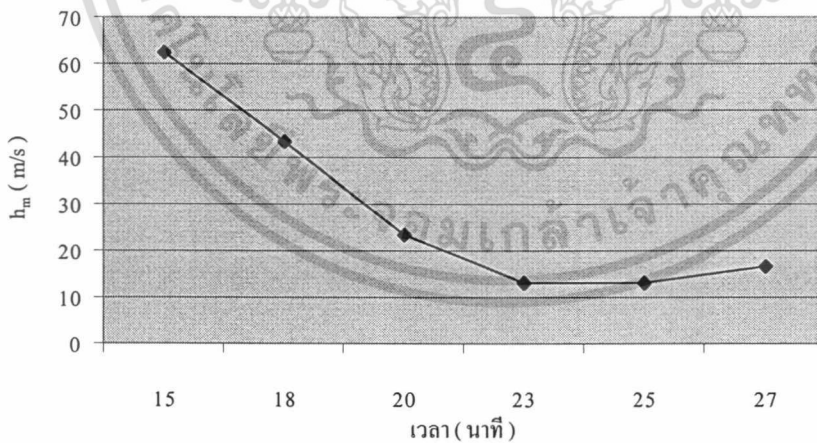

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่า h_m ณ เวลาและอุณหภูมิต่างๆ

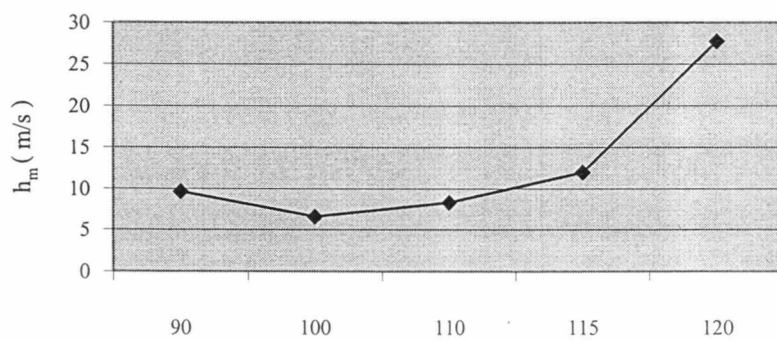
เวลา (นาที)	h_m (m/S)	อุณหภูมิ($^{\circ}$ C)	h_m (m/S)
15	62.41×10^{-5}	90	9.63×10^{-5}
18	43.375×10^{-5}	100	6.61×10^{-5}
20	23.62×10^{-5}	110	8.34×10^{-5}
23	13.193×10^{-5}	115	11.96×10^{-5}
25	13.0×10^{-5}	120	27.71×10^{-5}
27	16.42×10^{-5}	125	17.68×10^{-5}

กราฟรูปที่ 5 กราฟความสัมพันธ์ระหว่าง h_m กับเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กราฟรูปที่ 6 กราฟความสัมพันธ์ระหว่าง h_m กับอุณหภูมิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

มูลค่าของการสูญเสียที่เกิดจากการสูญเสียน้ำหนักเนื้อของสับประรด

มูลค่าของเนื้อสับประรดที่ใช้ในอุตสาหกรรม

ถ้าสมมติและกำหนดให้

สับประรดทั้งผล กิโลกรัมละ	4	บาท (100%)
คิดเป็น ราคาเนื้อ กิโลกรัมละ	13.33	บาท (30%)
ถ้าสมมติว่า กำลังการผลิตใน โรงงาน	500	ตัน/วัน
คำนวณ ส่วนของเนื้อ	150	ตัน/วัน

การลดมูลค่าการสูญเสียเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงสถานะ

สมมติถ้าใช้เวลาฆ่าเชื้อเท่ากัน เปรียบเทียบอุณหภูมิต่างๆ กัน

ที่ 100 °C

น้ำหนักเนื้อ 200 กรัม	มีการสูญเสียน้ำหนัก	29.817 กรัม
น้ำหนักเนื้อ 1000 กรัม	มีการสูญเสียน้ำหนัก	149.085 หรือ 0.149085 กิโลกรัม
มูลค่าของน้ำหนักที่สูญเสียไปคือ		$0.149085 \times 13.33 = 1.987$ บาท / กิโลกรัม
ดังนั้น ในทางอุตสาหกรรมจึงมีการสูญเสีย		$150,000 \times 1.987 = 298,050$ บาท/วัน

ที่ 125 °C

น้ำหนักเนื้อ 200 กรัม	มีการสูญเสียน้ำหนัก	42.433 กรัม
น้ำหนักเนื้อ 1000 กรัม	มีการสูญเสียน้ำหนัก	212.165 กรัม หรือ 0.212165 กิโลกรัม
มูลค่าของน้ำหนักที่สูญเสียคือ		$0.212165 \times 13.33 = 2.828$ บาท / กิโลกรัม
ดังนั้น ในทางอุตสาหกรรมจึงมีการสูญเสีย		$150,000 \times 2.828 = 424,200$ บาท/วัน

สามารถลดมูลค่าของการสูญเสียได้

$$424,200 - 298,050 = 126,150 \text{ บาท/วัน}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 6

สรุปผลการทดลอง

สรุปผลการทดลอง

1. จากกราฟแสดงความสัมพันธ์ต่างๆ จะเห็นได้ว่า
 - กราฟความสัมพันธ์ระหว่าง น้ำหนักที่สูญเสีย (loss weight) กับเวลาและอุณหภูมิมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ แนวโน้มระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักที่สูญเสีย กับเวลา มีแนวโน้มที่ลดลง และสำหรับความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักที่สูญเสียกับอุณหภูมิมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น
 - กราฟความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการสูญเสียน้ำหนักต่อพื้นที่ (mass flux) กับเวลานั้นมีแนวโน้มที่ลดลงเมื่อเวลาผ่านไป ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าเมื่อปล่อยให้ระยะเวลาผ่านไป ความเข้มข้นที่ผิวสับปะรดและน้ำจะมีค่าที่ใกล้เคียงกันทำให้อัตราการถ่ายเทมวลเกิดขึ้นช้าลงหรือระบบใกล้ถึงภาวะสมดุลนั่นเอง แต่กราฟความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการสูญเสียน้ำหนักต่อพื้นที่กับอุณหภูมิที่เวลาคงที่ พบว่า กราฟมีแนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้น ทำให้ทราบว่า อุณหภูมิมีผลโดยตรงกับอัตราการสูญเสียน้ำหนัก กล่าวคือ อุณหภูมิที่เพิ่มสูงขึ้นนั้นมีผลต่ออัตราการถ่ายเทมวลให้สูงขึ้นด้วย
 - กราฟความสัมพันธ์ระหว่างค่า mass transfer coefficient (h_m) กับเวลาและอุณหภูมิมีความแตกต่างที่มีแนวโน้มที่ต่างกันเช่นเดียวกัน กล่าวคือ ความสัมพันธ์ระหว่างค่า mass transfer coefficient (h_m) กับเวลา มีแนวโน้มที่ลดลง ส่วน ความสัมพันธ์ระหว่างค่า mass transfer coefficient (h_m) กับอุณหภูมิ มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น ซึ่งค่า mass transfer coefficient (h_m) นี้จะเป็นจริงในทุกๆ รูปร่างของชิ้นสับปะรด ในสภาวะที่กำหนดเดียวกันกับการทดลองนี้ด้วย ทำให้พบว่า ไม่ว่าสับปะรดจะมีรูปร่างใดก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างค่า mass transfer coefficient (h_m) กับเวลาและอุณหภูมียังมีแนวโน้มที่เป็นไปดังผลการทดลองนี้อีกด้วย
2. จาก ข้อ 1 ทำให้เราสามารถที่จะกำหนดสภาวะที่เหมาะสมในการให้ความร้อนแก่ชิ้นสับปะรดในขั้นตอนของการให้ความร้อนในการฆ่าเชื้อได้โดย สภาวะที่เหมาะสมคือที่อุณหภูมิต่ำเวลานาน เนื่องจากที่สภาวะนี้ทำให้เกิดการถ่ายเทมวลต่ำจึงทำให้เกิดการสูญเสียน้ำหนักเนื้อของชิ้นสับปะรดน้อย นอกจากนั้นเมื่อพิจารณาถึงกราฟของ สัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลแล้วก็ให้ผลที่สอดคล้องกันกับกราฟของน้ำหนักที่สูญเสียและอัตราการถ่ายเทมวล จึงสามารถสรุปได้ว่า การสูญเสียน้ำหนักในกระบวนการให้ความร้อน ณ สภาวะที่อุณหภูมิต่ำเวลานานเป็นสภาวะที่เหมาะสมมากกว่า

3. เราพบว่าการใช้ความร้อนในการฆ่าเชื้ออาหารบรรจุกระป๋องในอุตสาหกรรมอาหารนั้นส่วนใหญ่แล้วผู้ผลิตจะคำนึงถึงค่า F_0 และมูลค่าของการสิ้นเปลืองพลังงานเชื้อเพลิงที่ใช้ แต่มักจะไม่คำนึงถึงมูลค่าของวัตถุดิบที่ถูกใช้ไปอย่างไม่เหมาะสม ซึ่งเราจะเห็นได้หลังจากมูลค่าของน้ำหนักรื้อสับปะรดที่สูญเสียไปเมื่อมีการให้ความร้อนที่อุณหภูมิสูง พบว่ามีมูลค่าการสูญเสียที่สูงมากต่อหนึ่งวัน ซึ่งถ้าเรานำเอามูลค่าที่สูญเสียนี้นำมาพิจารณาร่วมกันกับหลักอื่น ๆ ที่ใช้ในการพิจารณาสถานะที่ใช้ในการฆ่าเชื้อ ก็จะเป็นการใช้ประโยชน์จากวัตถุดิบได้อย่างคุ้มค่ามากที่สุด
4. จากการคำนวณมูลค่าการสูญเสียในบทที่ 5 เป็นการพิจารณาด้านการสูญเสียน้ำหนักที่เกิดขึ้นในกระบวนการให้ความร้อนเท่านั้น ในทางปฏิบัติ จำเป็นต้องศึกษาด้านอื่นๆ ประกอบด้วย เช่น การสิ้นเปลืองพลังงานและระยะเวลาในการทำงาน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง**

ข้อเสนอแนะ

1. จากการทดลองมีเวลาในการทดลองและงบประมาณที่ค่อนข้างจำกัด ดังนั้นการทดลองทำซ้ำให้มีผลการทดลองมากขึ้น น่าจะเพิ่มความน่าเชื่อถือของมูลค่าการสูญเสียน้ำหนักที่ถูกต้องแม่นยำมากขึ้นได้
2. ในการทดลอง ผู้ทดลองใช้ packing media ที่เป็นน้ำ ซึ่งแตกต่างจากสับปะรดบรรจุกระป๋องในอุตสาหกรรมที่ใช้เป็นน้ำเชื่อม ซึ่งถ้าผู้ทดลองสามารถวางแผนการทดลองที่ใช้เป็นน้ำเชื่อมได้ จะทำให้ค่าจากการทดลองต่างๆ ที่ได้จะสามารถนำไปใช้ได้จริงในโรงงานอุตสาหกรรมปัจจุบัน และสามารถนำมาคำนวณมูลค่าการสูญเสียที่เกิดขึ้นได้ถูกต้องแม่นยำมากขึ้นอีกด้วย
3. จากการทดลองที่ทำการทดลองที่ขนาดและรูปร่างสับปะรดแบบเดียว คือ รูปลูกเต๋าขนาดพื้นที่ผิว 1 ตารางนิ้ว ซึ่งทำให้สามารถคำนวณหาค่า mass transfer coefficient ของสับปะรดทุกๆ ขนาดและรูปร่างได้ แต่ถ้าสามารถทำการทดลองเพื่อคำนวณค่า mass transfer coefficient จากทุกๆ รูปร่างได้ จะทำให้สามารถพิสูจน์ค่าจากการทดลองนี้ได้
4. ในการทดลอง ผู้ทดลองทำการทดลองโดยกำหนดการหาค่าอัตราการสูญเสียน้ำหนักและค่า mass transfer coefficient ที่ผ่านกระบวนการให้ความร้อนทั้งกระบวนการ กล่าวคือ ทั้งกระบวนการไล่อากาศและกระบวนการในการฆ่าเชื้อ ซึ่งการทดลองหาค่าดังกล่าว ถ้าเราสามารถที่จะนำมาทำการทดลองหาค่าต่างๆ เหล่านี้ในแต่ละขั้นตอนการผ่านกระบวนการให้ความร้อนได้ ก็จะสามารถเห็นปัญหาการสูญเสียน้ำหนักที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอนการให้ความร้อนและนำมาเปรียบเทียบในแต่ละขั้นตอนได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
5. ค่าที่ได้จากการทดลองจะมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ถ้าสามารถวางแผนการทดลองที่ใกล้เคียงกับลักษณะการปฏิบัติงานจริงในอุตสาหกรรม หรือทำการทดลองในกระบวนการจริงในโรงงานอุตสาหกรรมได้

บรรณานุกรม

1. Robert E. Treybal . 1988 . Mass-transfer operations
2. Mills Anthony F . 1995 . Basic heat and mass transfer
3. WM.kays . 1993 . Connective heat and mass transfer
4. รายงานการฝึกงาน บริษัทอาหารสยาม จำกัด ปี พศ. 2541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

1. การวัดค่าหาปริมาณน้ำหนักที่สูญเสียไป

โดยการหาค่าน้ำหนักที่สูญเสียไป จะทำการทดลองวัดค่าต่อกระป๋อง ซึ่งจะทำการทดลองโดยการวัดค่าน้ำหนักเนื้อ (drain weight) ก่อนการทดลอง ในหน่วยกิโลกรัมต่อกระป๋อง และภายหลังการทดลอง เราจะนำมาหาค่าน้ำหนักเนื้ออีกครั้งหนึ่งโดยการนำสับประดมาสะเด็ดน้ำโดยวางทิ้งไว้บนตะแกรงระยะหนึ่ง จนแน่ใจว่ามีแต่ส่วนเนื้อ จึงทำการมาชั่งน้ำหนักหาค่าน้ำหนักเนื้อต่อไป โดย

ปริมาณน้ำหนักที่สูญเสียไป = น้ำหนักเนื้อก่อนการทดลอง - น้ำหนักเนื้อหลังการทดลอง

และเพื่อค่าน้ำหนักเนื้อที่สูญเสียไปนี้จะมีค่าที่น่าเชื่อถือมากขึ้น จึงทำการทดลองซ้ำ จำนวน 6 ซ้ำ แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อคำนวณอัตราการสูญเสียน้ำหนักต่อไป

2. การวัดค่าเปอร์เซ็นต์ความเข้มข้น

ในการหาค่าเปอร์เซ็นต์ความเข้มข้นในชิ้นเนื้อสับประด เราถือว่า ค่าความเข้มข้นดังกล่าวเกิดจากค่าเปอร์เซ็นต์น้ำตาล (total solid) ในชิ้นเนื้อสับประด ดังนั้นเราจึงหาค่าเปอร์เซ็นต์ความเข้มข้นจากการวัดค่า $^{\circ}$ Brix โดยใช้ hand - refractometer ในการวัด ซึ่งทำการวัด 2 ตัวอย่างด้วยกัน คือ

- ทำการวัดที่ packing media ซึ่งในที่นี้ก็คือ น้ำ นุ่นเอง โดยทำการวัดค่าทั้งก่อนและหลังการทดลอง
- ทำการวัดที่ผิวของชิ้นสับประดที่ผ่านการชั่งน้ำหนักเนื้อมาแล้ว จึงนำมาทำการวัดตัวอย่าง 3 ซ้ำด้วยกันในแต่ละกระป๋อง แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อนำไปคำนวณต่อไป

3. ในการทำการทดลองทุกครั้ง จะมีการวางแผนให้ระยะเวลาในการทดลองในแต่ละครั้งมีระยะเวลาให้ใกล้เคียงกันมากที่สุด เนื่องจากในระยะเวลาต่างๆ ทั้งในช่วงที่มีให้ความร้อนหรือไม่ก็ตามจะมีการเกิดการถ่ายเทความร้อนตลอดเวลา ดังนั้นในระยะเวลาในการรอในการเข้าไต้ อากาศหรือการฆ่าเชื้อหรือการตรวจผลก็ดี ควรจะวางแผนให้กระบวนการใช้ระยะเวลาที่ใกล้เคียงกันมากที่สุด

ประวัติผู้เขียน

นางสาวทรงสวรรค์ ชลวีระวงศ์ เกิดเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2521 ที่จังหวัดชลบุรี จบการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนสายน้ำผึ้ง จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2537 และศึกษาระดับปริญญาตรีจาก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะเทคโนโลยีการเกษตร ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาวิศวกรรมแปรรูปอาหาร

นางสาวศิริวรรณ สุภิชะ เกิดเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2521 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนบางกะปิ ในปี พ.ศ.: 2537 และศึกษาระดับปริญญาตรีจาก สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะเทคโนโลยีการเกษตร ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาวิศวกรรมแปรรูปอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้